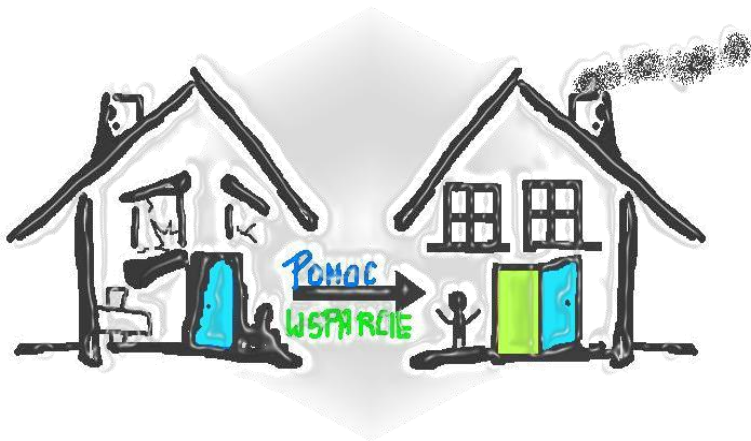

INFORMATOR DLA OSÓB DOTKNIĘTYCH PRZEMOCĄ W RODZINIE W GMINIE GIERAŁTÓWICE

Gierałtówice 2018

Spis treści

1. Wstęp.
2. Czym jest przemoc?
Definicja, rodzaje przemocy, cykle przemocy.
3. Fakty i mity dotyczące przemocy.
4. Ofiara przemocy - myśli i uczucia.
5. Pierwsza pomoc.
6. Formy i rodzaje pomocy.
7. Uprawnienia osoby doświadczającej przemocy w świetle ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
8. Procedura „NIEBIESKIE KARTY” – nowe zadania służb.
9. Vademecum prawne.

Szanowni Państwo!

Zjawisko przemocy w rodzinie nadal przez wiele środowisk jest traktowane niestety jako sytuacja wstydliva, upokarzająca, dotykająca osób z rodzin tzw. patologicznych, zamknięta w czterech ścianach domów, w których często dochodzi do tragedii.

Zmiany jakie zaszły wraz z nowelizacją ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie pozwoliły opracować nowe narzędzia prawne i procedury zmierzające do skuteczniejszej ochrony osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz umożliwiły tworzenie lokalnych systemów przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Jednym z głównych zadań gminy jest prowadzenie kampanii społecznych, które obalają mity i stereotypy na temat przemocy w rodzinie oraz podnoszących poziom wiedzy i świadomości społecznej w tym zakresie. W związku z realizacją tego zadania powstał **Informator** skierowany do osób dotkniętych przemocą w rodzinie. Jest to **pierwsze wydanie** publikacji mającej stanowić w założeniu kompendium wiedzy o zasobach gminy Gierałtówice w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie .

Publikacja zawiera najważniejsze informacje na temat zjawiska przemocy w rodzinie, pokrótce została także omówiona procedura „Niebieskie Karty”.

Informator został wydany nakładem Ośrodka Pomocy Społecznej w Gierałtówicach w ramach realizacji *Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020*

Według stanu prawnego na dzień 1.06.2018 roku.

Agnieszka Kałuża

Kierownik

Ośrodka Pomocy Społecznej

w Gierałtówicach

Przewodniczący

Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego

1. Czym jest przemoc?

Przemoc w rodzinie została zdefiniowana w Ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w art. 2 pkt 2 i zgodnie z tą definicją:

Przemoc to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, a także innych osób wspólnie zamieszkujących i gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym także seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy u osób dotkniętych przemocą.

Według definicji przemoc charakteryzuje się:

- intencjonalnością zachowania sprawcy
- wykorzystywaniem przewagi sił
- naruszaniem prawa i dobra osobistego
- poczuciem krzywdy i cierpienia u osób doświadczających przemocy

Rodzaje przemocy

Przemoc fizyczna czyli naruszanie nietykalności fizycznej m.in. uderzenie, popychanie, bicie, odpychanie, duszenie, szarpanie itp.

Przemoc psychiczna czyli naruszanie godności osobistej to m.in. karanie przez odmowę uczuć, zainteresowania, poniżanie, wyśmiewanie, upokarzanie, kontrolowanie, ograniczanie kontaktów, nieustanna krytyka, narzucanie własnych sądów, wyzywanie, zawstydzanie, stosowanie gróźb, izolacja, groźba zabójstwa, wymuszanie posłuszeństwa itp.

Przemoc seksualna czyli naruszanie intymności m.in. wymuszanie pożycia seksualnego (również w małżeństwie), molestowanie seksualne, wymuszanie nieakceptowanych przez partnera zachowań seksualnych, gwałt, zmuszanie do oglądania pornografii itp.

Przemoc ekonomiczna czyli naruszanie własności m.in. odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy, niezaspokajanie materialnych potrzeb rodziny. Sprawca używa pieniędzy albo innych środków materialnych do stworzenia relacji władzy i kontroli, podporządkowania partnera sobie albo przerwania na niego odpowiedzialności za utrzymanie domu, zaciąganie kredytów bez wiedzy i zgody partnera itp.

Zaniedbanie - naruszanie obowiązku do opieki ze strony osób bliskich. Jest formą przemocy ekonomicznej i oznacza np.: nie dawanie środków na utrzymanie, pozbawianie jedzenia, ubrania, schronienia, brak pomocy w chorobie itp.

JEŻELI JESTEŚ ŚWIADKIEM ZACHOWAŃ PRZEMOCOWYCH BĄDŹ W TWOJEJ RODZINIE DOCHODZI DO TAKICH ZACHOWAŃ- ZAREAGUJ, NIE POZWÓL NA ICH POWTÓRZENIE!

Cykle przemocy:

FAZA BUDOWANIA NAPIĘCIA – cechuje ją stopniowy wzrost napięcia i agresywności sprawcy, przejawiający się poirytowaniem, pobudzeniem psychicznym, szukaniem zaczepki. **Zachowania osoby doświadczającej przemocy skoncentrowane są na spełnianiu oczekiwań sprawcy.**

FAZA ESKALACJI – faza gwałtownej przemocy, zagrażającej zdrowiu i życiu ofiary. **Zachowanie ofiary jest pretekstem dla sprawcy do wszczęcia awantury, z użyciem przemocy fizycznej, a także innych jej form.**

FAZA MIESIĄCA MIODOWEGO – w której sprawca wyraża żal i przeprosza za swoje zachowanie, daje prezenty, jest czuły, troskliwy, wypiera się całej sytuacji, obiecuje poprawę. **Osoba doświadczająca przemocy zaczyna wierzyć w zmianę partnera.**

PAMIĘTAJ!
PRZEMOC NIE JEST JEDNOSTAJNA, PRZECHODZI RÓŻNE, POWTARZAJĄCE SIĘ FAZY. NIE CZEKAJ NA ROZWÓJ SYTUACJI!

2. Fakty i mity dotyczące przemocy

MIT	FAKT
Przemoc w rodzinie to prywatna sprawa, nikt nie powinien się wtrącać.	Przemoc jest przestępstwem ściganym przez prawo. Małżeństwo i mieszkanie pod jednym dachem nie stanowi okoliczności zezwalającej na krzywdzenie innych.
Przemoc ma miejsce wtedy, gdy są widoczne ślady na ciele ofiary.	Przemoc występuje w różnych formach, są to nie tylko działania pozostawiające siniaki.
Przemoc zdarza się tylko w rodzinach patologicznych.	Przemoc domowa występuje we wszystkich grupach społecznych, niezależnie od poziomu wykształcenia czy sytuacji materialnej.
Gwałt w małżeństwie nie istnieje. Kobieta lub mężczyzna są zobowiązani do współżycia.	W rozumieniu prawa gwałtem jest doprowadzenie innej osoby do poddania się czynowi nierządnemu lub do wykonania takiego czynu, stosując przemoc, groźbę bezprawną lub podstęp (art. 197 k.k.) dotyczy to także najbliższych napastnika.
Jeśli ktoś jest bity, to znaczy, że na to zasłużył.	Nikt nie zasługuje na bicie, krzywdzenie, maltretowanie bez względu na to, co zrobił czy powiedział.
Przyczyną przemocy w rodzinie jest alkohol.	Alkoholizm nie jest wyłączną przyczyną przemocy. Większość sprawców zachowuje się agresywnie w stosunku do partnerów pod wpływem alkoholu, ale są i tacy, którzy działają tak w stanie trzeźwości.
Dla dobra dzieci kobieta powinna poświęcić swoje szczęście i ratować swój związek / małżeństwo.	Badania pokazują, iż emocjonalne i fizyczne zdrowie dzieci polepsza się, kiedy są odizolowane od sprawcy. Wiele kobiet opuszcza związek oparty na przemocy, mając na względzie przede wszystkim ochronę dzieci, a dopiero w drugiej kolejności siebie.

3. Doświadczenie przemocy- myśli i uczucia

W sytuacji przemocy osoba doświadczająca jej ma sprzeczne myśli i uczucia, gdyż sytuacja ta jest dla niej bardzo trudna.

Najczęstsze uczucia to:

- strach, przerażenie,
- smutek, apatia,
- rozpacz i złość,
- uczucie wstydu za postępowanie sprawcy,
- bezradność,
- miłość, czułość, troska, chęć opieki- zwłaszcza w fazie miesiąca miodowego,
- nadzieja, że sprawca się zmieni...

Myśli towarzyszące ofierze są nieadekwatne do sytuacji w jakiej się znalazła i krążą wokół stereotypów:

- „we wszystkich rodzinach jest podobnie”
- „nie można ujawniać spraw rodzinnych”
- „to przez moje zachowanie”
- „nie mogę pozbawić dzieci ojca / matki”
- „to był jednorazowy incydent, przemoc dotyczy rodzin patologicznych”
- „to moja wina, to ja go sprowokowałam”
- „nie powinnam spotykać się ze swoimi znajomymi, on ich nie lubi”
- „powinnam zaspokajać jego potrzeby”
- „nie bije mnie, to nie przemoc”
- „jak nie pije alkoholu, jest dobrym człowiekiem”...

TE UCZUCIA I MYŚLI SĄ NORMALNE DLA OSOBY DOZNAJĄCEJ PRZEMOCY. OSOBA MA PRAWO JE ODCZUWAĆ!

4. Pierwsza pomoc

CO MOŻESZ ZROBIĆ KIEDY DOŚWIADCZASZ PRZEMOCY?

1. Znajdź się jak najdalej od źródła zagrożenia. W każdy możliwy sposób skontaktuj się z Ośrodkiem Pomocy Społecznej.
2. Przygotuj plan ucieczki oraz najpotrzebniejsze rzeczy, aby w razie zagrożenia opuścić dom. Nie informuj sprawcy o swoich planach.
3. Pamiętaj, że także media społecznościowe mogą pomóc zaalarmować odpowiednie instytucje.
4. Jeśli zostałaś /eś pobita /y udaj się do lekarza w celu uzyskania niezbędnej pomocy oraz dokumentacji. Lekarz ma obowiązek wystawić bezpłatne zaświadczenie, w którym opisz obrażenia.
5. Nie ukrywaj przed bliskimi tego, co dzieje się w twoim domu. Nie wstydz się.
6. Poproś sąsiadów, aby reagowali na odgłosy awantury i wzywali policję.
7. Złóż zawiadomienie o przestępstwie na policję lub do prokuratury. Wtedy osoba stosująca przemoc może ponieść konsekwencje za swoje zachowanie.
8. Jeśli jest to możliwe, wzywaj policję w sytuacji zagrożenia. Skuteczna interwencja polega na zatrzymaniu sprawcy, jeśli stwarza zagrożenie dla otoczenia. Domagaj się, aby policjanci wypełnili „Niebieską Kartę” – będzie to początek interdyscyplinarnej pomocy dla ciebie i twojej rodziny.
9. Nie musisz być sam /a ze swoimi problemami, są specjaliści i instytucje, które mogą pomóc w trudnej sytuacji i szybkim rozwiązaniu problemów.

PRAWO ZABRANIA STOSOWANIA PRZEMOCY I KRZYWDZENIA INNYCH TO PRZESTĘPSTWO ŚCIGANE PRZEZ KODEKS KARNY

5. Formy i rodzaje pomocy

W celu uzyskania kompleksowej pomocy możesz zgłosić się do właściwej instytucji:

- Ośrodka Pomocy Społecznej
- Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego
- Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
- Ośrodek Pomocy Osobom Pokrzywdzonych Prześstępstwem
- Komendy Policji w Knurowie
- Prokuratury i Sądu Rejonowego
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Ośrodek Zdrowia GMINMED
- Ośrodek Zdrowia Familia Med
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Knurowie
- Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”
- Stowarzyszenia na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”

WYKAZ INSTYTUCJI POMOCOWYCH

Lp.	Nazwa Instytucji	Adres	Telefon kontaktowy	Specjaliści
1.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Gierałtowicach	ul. Powstańców Śl. 1 Gierałtowiec	32 301-15-27 kierownik@ops.gieraltowice.pl	prac. socjalny,
2.	Gminny Zespół Interdyscyplinarny	ul. Powstańców Śl. 1 Gierałtowiec	32 301-15-27 kierownik@ops.gieraltowice.pl	Specjaliści różnych dziedzin
3.	Komenda Policji w Knurowie	ul. Dworcowa 1 Knurów	997, 112 32 337-25-00 knurów@gliwice.ka.policja.gov.pl	
4.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	ul. Zygmunta Starego 17 Gliwice	32 332 66 77 32 332 66 16 pik_gliwice@wp.pl pcpr_gliwice@powiatgliwicki.pl	Psycholog, mediator,
5.	Ośrodek Pomocy Osobom Pokrzywdzonych Prześstępstwem	Ul. Jagiellońska 19a Gliwice	513 189 324 pokrzywdzeni@cme.org.pl	Psycholog Prawnik

6.	Sąd Rejonowy	ul. Powstańców Warszawy 23 Gliwice	32 338 74 00	kuratorzy zawodowi, mediatorzy
7.	Ośrodek Zdrowia GMINMED	ul. Powstańców Śl. 1 Gierałtów	32 235 30 063	Pomoc medyczna
8.	Ośrodek Zdrowia Familia Med	ul. Polna 33 Przysówice	32 235 72 20	Pomoc medyczna
9.	Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna	Ul. Kosmonautów 5a Knurów	32 235 14 76 poradniaknurow@wp.pl	psycholog, logopeda, psychoterapeuta oligofrenopedagog, surdopedagog, tyflop pedagog pedagog
10.	Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”	ul. Korotyńskiego 13, 02-121 Warszawa	22 823 96 64 22 668 70 00 pogotowie@niebieskalinia.pl	prawnik, psycholog, pedagog, specjalista ds. przemocy w rodzinie

6. Uprawnienia osoby doznającej przemocy w rodzinie, wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Zgodnie z art. 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie **osobie dotkniętej przemocą w rodzinie udziela się bezpłatnej pomocy**, w szczególności w formie:

- poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego;
- interwencji kryzysowej i wsparcia – możliwość uzyskania tymczasowego miejsca schronienia w ośrodkach interwencji kryzysowej, na okres od 3 miesięcy do 6 miesięcy;
- ochrony przed dalszym krzywdzeniem, poprzez usunięcie sprawcy przemocy z mieszkania oraz zakazanie kontaktowania się i zbliżania do osoby pokrzywdzonej;
- zapewnienia osobie dotkniętej przemocą w rodzinie bezpiecznego schronienia w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie;
- badania lekarskiego w celu ustalenia przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie oraz uzyskania zaświadczenia lekarskiego w placówkach podstawowej opieki zdrowotnej (lekarze rodzinni, oddziały ratunkowe, lekarze pogotowia ratunkowego);
- zapewnienia osobie dotkniętej przemocą w rodzinie, nie mającej tytułu prawnego do zajmowanego wspólnie ze sprawcą przemocy lokalu, pomocy w uzyskaniu mieszkania z zasobów gminy.

8. Procedura „NIEBIESKIE KARTY”

W dniu 18 października 2011 roku weszła w życie znowelizowana procedura pod nazwą „Niebieskie Karty”. Procedura przewiduje ścisłą współpracę służb realizujących zadania dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Jej celem jest zapobiegnięcie dalszemu stosowaniu przemocy w rodzinie oraz zrealizowanie indywidualnego planu pomocy.

PROCEDURA „NIEBIESKIE KARTY”, w związku z podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie, obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych:

- pomocy społecznej,
- gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych,
- policji,
- oświaty
- ochrony zdrowia,

Wszczęcie procedury „Niebieskie Karty” następuje przez wypełnienie formularza „**Niebieska Karta – A**”. Kartę wypełnia przedstawiciel właściwej służby, gdy w toku prowadzonych czynności służbowych poweźmie podejrzenie o stosowaniu przemocy w rodzinie.

Do wypełniania formularza „Niebieska Karta – A” są **zobowiązani**:

- policjant,
- przedstawiciel jednostki organizacyjnej pomocy społecznej – pracownik socjalny,
- przedstawiciel ochrony zdrowia – lekarz, pielęgniarka, ratownik medyczny,
- przedstawiciel oświaty – nauczyciel, pedagog szkolny,
- przedstawiciel gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych.

WSZCZĘCIE PROCEDURY NIE WYMAGA ZGODY OSOBY DOTKNIĘTEJ PRZEMOCĄ W RODZINIE

Procedura przewiduje dwuetapowy udział osoby dotkniętej przemocą w rodzinie:

I etap to zetknięcie z przedstawicielami w/w służb, którzy będą zobowiązani wypełnić formularz „Niebieska Karta – A”.

II etap to zaproszenie przez zespół interdyscyplinarny bądź grupę roboczą na spotkanie i wspólne omówienie dalszych, zintegrowanych działań pomocowych.

I ETAP PROCEDURY „NIEBIESKIE KARTY”

Pierwsze spotkanie z osobą doznającą przemocy w rodzinie:

- podjęcie działań interwencyjnych mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa osobie dotkniętej przemocą w rodzinie,
- przedstawiciele służb wszczynają procedurę poprzez wypełnienie, zazwyczaj w obecności takiej osoby formularza „Niebieska Karta – A”, służącego zebraniu niezbędnych informacji o okolicznościach zdarzenia. Formularz gromadzi m.in. dane osobowe osoby doznającej przemocy w rodzinie oraz osoby stosującej przemoc w rodzinie, formy stosowanej przemocy, opisu miejsca zdarzenia, okresu trwania sytuacji przemocowych, świadków przemocy w rodzinie, podejmowanych wcześniej działań mających na celu zgłoszenie przemocy w rodzinie,
- Po wypełnieniu formularza „Niebieska Karta – A” osobie dotkniętej przemocą w rodzinie, przekazuje się pouczenie, stanowiące formularz „Niebieska Karta – B”.

OBOWIĄZKI PRZEDSTAWICIELI POSZCZEGÓLNYCH SŁUŻB

1. W ramach procedury NK funkcjonariusz Policji:

- 1) udziela osobie dotkniętej przemocą w rodzinie niezbędnej pomocy, w tym udziela pierwszej pomocy;
- 2) organizuje niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby dotkniętej przemocą w rodzinie;
- 3) podejmuje w razie potrzeby, inne niezbędne czynności zapewniające ochronę życia, zdrowia i mienia osób dotkniętych przemocą w rodzinie, włącznie z zastosowaniem na podstawie odrębnych przepisów w stosunku do sprawcy przemocy w rodzinie, środków przymusu bezpośredniego i zatrzymania;
- 4) przeprowadza, o ile jest to możliwe, ze sprawcą przemocy w rodzinie, rozmowę, w szczególności o odpowiedzialności karnej za znęcanie się fizyczne lub psychiczne nad osobą najbliższą, albo nad dzieckiem lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny, oraz wzywa tego sprawcę do zachowania zgodnego z prawem i zasadami współżycia społecznego;
- 5) przeprowadza na miejscu zdarzenia, w przypadkach niecierpiących zwłoki, czynności procesowe w niezbędnym zakresie, w granicach koniecznych do zabezpieczenia śladów i dowodów przestępstwa;
- 6) podejmuje działania mające na celu zapobieganie zagrożeniom mogącym występować w rodzinie, w szczególności składa systematyczne wizyty sprawdzające stan bezpieczeństwa osoby dotkniętej przemocą w rodzinie, w zależności od potrzeb określonych przez zespół interdyscyplinarny lub grupę roboczą (te zadania będzie realizował zwykle dzielnicowy).

WAŻNE!

- **W TRAKCIE INTERWENCJI POLICJANT INFORMUJE OFIARĘ O PRZYSŁUGUJĄCYCH PRAWACH, W TYM DO ZŁOŻENIA ZAWIADOMIENIA W TRYBIE ART. 207 KK O POPEŁNIENIU PRZESTĘPSTWA, MOŻLIWOŚCIACH OTRZYMANIA POMOCY I MIEJSCACH, GDZIE ZOSTANIE UDZIELONA.**
- **W SYTUACJI ZAGROŻENIA ŻYCIA POLICJANT MA PRAWO ZATRZYMAĆ I ODIZOLOWAĆ SPRAWCĘ PRZEMOCY.**
-

2. W ramach procedury NK pracownik socjalny:

- 1) diagnozuje sytuację i potrzeby osoby dotkniętej przemocą w rodzinie;
- 2) udziela kompleksowych informacji o możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej, oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie;
- 3) informuje o możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby dotkniętej przemocą w rodzinie;
- 4) może prowadzić rozmowy ze sprawcą przemocy w rodzinie, na temat konsekwencji stosowania przemocy oraz informuje te osoby o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i udziale w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie;
- 5) zapewnia osobie dotkniętej przemocą w rodzinie, w zależności od potrzeb, schronienie w całonocnej placówce świadczącej pomoc.

WAŻNE!

W SYTUACJI, GDY OSOBA DOZNAJĄCA PRZEMOCY SPRAWUJE OPIEKĘ NAD MAŁOLETNIAMI DZIEĆMI I REALNIE NIE DOSTRZEGA GROŻĄCEGO IM NIEBEZPIECZEŃSTWA ZE STRONY SPRAWCY PRACOWNIK SOCJALNY MA PRAWO ODEBRAĆ DZIECI I UMIEŚCIĆ JE W PIECZY ZASTĘPCZEJ NA MOCY ART. 12A UST. 1 U.P.P.R. LUB POWIADAMIĆ SĄD OPIEKUŃCZY NA MOCY ART. 572 § 2 KPC.

3) W ramach procedury NK ochrona zdrowia:

- 1) każdorazowo udziela osobie dotkniętej przemocą w rodzinie, informacji o możliwościach uzyskania pomocy i wsparcia oraz o **uprawnieniu do uzyskania bezpłatnego zaświadczenia lekarskiego o ustaleniu przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie.**

Wzór zaświadczenia lekarskiego o przyczynach i rodzaju uszkodzenia ciała
związanych z użyciem przemocy w rodzinie.

Załącznik do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 22 października 2010 r. (poz. 1334)

WZÓR

**Zaświadczenie lekarskie
o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała
związanych z użyciem przemocy w rodzinie**

1. Imię (imiona) i nazwisko oraz data urodzenia osoby badanej
.....
2. Adres zamieszkania osoby badanej
.....
.....
3. Rodzaj, seria i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość osoby badanej (jeżeli posiada)
.....
4. Imię, nazwisko i specjalizacja lekarza prowadzącego badanie
.....
5. Imiona i nazwiska innych osób obecnych przy badaniu
.....
6. Pełna nazwa świadczeniodawcy*) wystawiającego zaświadczenie
.....
.....
7. Data i godzina przeprowadzenia badania
.....
8. Data i godzina wystawienia zaświadczenia
.....
9. Opinia o stanie zdrowia osoby badanej, będąca wynikiem przeprowadzonego badania,
ze szczególnym uwzględnieniem rodzaju stwierdzonych uszkodzeń ciała oraz możliwych
przyczyn i czasu ich powstania
.....
.....

czytelny podpis i pieczęć lekarza)

4) W ramach procedury NK przedstawiciel oświaty:

1) udziela kompleksowych informacji o:

- a) możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie;
- b) możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby dotkniętej przemocą w rodzinie;
- 2) diagnozuje sytuację i potrzeby osoby dotkniętej przemocą w rodzinie, w tym w szczególności dzieci.

WAŻNE!

- **SZCZEGÓŁOWE ZADANIA TYCH SŁUŻB, A TAKŻE SPOSÓB PROWADZENIA PROCEDURY, OKREŚLA ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW (DZ. U.2011.209.1245)**
- **PRZEDSTAWICIELE WYŻEJ WYMENIONYCH PODMIOTÓW REALIZUJĄ PROCEDURĘ „NIEBIESKIE KARTY” I W OPARCIU O ZASADĘ WSPÓŁPRACY PRZEKAZUJĄ INFORMACJE O PODJĘTYCH DZIAŁANIACH PRZEWODNICZĄCEMU ZESPOŁU INTERDYSCYPLINARNEGO.**

II ETAP PROCEDURY „NIEBIESKIE KARTY”

Działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie podejmuje **Zespół Interdyscyplinary**. Zespół interdyscyplinary składa się z przedstawicieli:

- jednostek organizacyjnych pomocy społecznej,
- gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych,
- policji,
- oświaty,
- ochrony zdrowia,
- organizacji pozarządowych,
- kuratorów sądowych,
- czasami prokuratorów oraz przedstawicieli podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zadaniem Zespołu Interdyscyplinary jest integrowanie i koordynowanie działań w/w podmiotów oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w obrębie gminy.

Grupa robocza

Zespół Interdyscyplinary może powoływać grupy robocze w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach.

Do zadań **grup roboczych** należy w szczególności:

- 1) opracowanie i realizacja planów pomocy w indywidualnych przypadkach występowania przemocy w rodzinie;
- 2) monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy;
- 3) dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

Spotkanie z osobą dotkniętą przemocą w rodzinie

Osobę dotkniętą przemocą w rodzinie zaprasza się następnie na posiedzenie zespołu interdyscyplinarnego bądź grupy roboczej, z siedzibą znajdującą się zazwyczaj przy Ośrodku Pomocy Społecznej, jednakże jej niestawiennictwo nie wstrzymuje dalszych prac zespołu lub grupy. Przybycie na posiedzenie umożliwi i ułatwi udzielenie pomocy. Na posiedzeniu tym członkowie zespołu lub grupy w obecności zaproszonej osoby dotkniętej przemocą w rodzinie, dokonują analizy sytuacji rodziny i wypełniają stosowny formularz „Niebieska Karta – C” w celu opracowania indywidualnego planu pomocy dla osoby dotkniętej przemocą w rodzinie i jej rodziny, zawierającego propozycje działań pomocowych.

ZAKOŃCZENIE PROCEDURY „NIEBIESKIE KARTY”

Zakończenie procedury następuje w przypadku:

- 1) ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o za przestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy;
- 2) rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań.

WAŻNE!

PROCEDURA „NIEBIESKIE KARTY” PRZEPROWADZANA JEST NIEZALEŻNIE OD INNYCH RODZAJÓW POSTĘPOWAŃ, W SZCZEGÓLNOŚCI POSTĘPOWANIA KARNEGO, RODZINNEGO LUB CYWILNEGO.

ZAKOŃCZENIE PRACY PRZEZ GRUPY ROBOCZE NIE OZNACZA ZAPRZESTANIA ŚWIADCZENIA PRZEZ PRZEDSTAWICIELI RÓŻNYCH SŁUŻB / INSTYTUCJI POMOCY RODZINIE W RAMACH STATUSOWYCH OBOWIĄZKÓW TYCH SŁUŻB / INSTYTUCJI.

9. Vademecum prawne

PAMIĘTAJ!

PRZEMOC W RODZINIE TO PRZESTĘPSTWO ŚCIGANE Z URZĘDU!

Zgodnie z art. 207 Kodeksu karnego „kto znęca się fizycznie nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5. Jeżeli czyn określony powyżej połączony jest ze stosowaniem szczególnego okrucieństwa, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10. Jeżeli następstwem czynu określonego w poprzednich paragrafach jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12.”

PAMIĘTAJ!

ZGODNIE Z ART. 11a USTAWY O PRZECIWDZIAŁANIU PRZEMOCY W RODZINIE, JEŚLI CZŁONEK RODZINY WSPÓLNIE ZAJMUJĄCY MIESZKANIE SWOIM ZACHOWANIEM POLEGAJĄCYM NA STOSOWANIU PRZEMOCY W RODZINIE CZYNI SZCZEGÓLNIE UCIAŻLIWYM WSPÓLNE ZAMIESZKIWANIE, OSOBA DOTKNIĘTA PRZEMOCĄ MOŻE ŻĄDAĆ, ABY SĄD ZOBOWIĄZAŁ GO DO OPUSZCZENIA MIESZKANIA. SĄD CYWILNY ROZPOZNAJE SPRAWĘ W TRYBIE PRZEPISÓW O POSTĘPOWANIU NIEPROCESOWYM W CIĄGU MIESIĄCA.

Zgodnie z wprowadzonym art. 275a KPK można nakazać opuszczenie lokalu mieszkalnego zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym oskarżonemu o przestępstwo popełnione z użyciem przemocy na szkodę osoby wspólnie zamieszkującej, jeżeli zachodzi uzasadniona obawa, że oskarżony ponownie popełni przestępstwo z użyciem przemocy wobec tej osoby, zwłaszcza gdy popełnieniem takiego przestępstwa groził.

W postępowaniu przygotowawczym prokurator może zastosować ten środek na wniosek policji albo z urzędu. Policja niezwłocznie, nie później niż przed upływem 24 godzin od chwili zatrzymania, występuje z wnioskiem do prokuratora o zastosowanie tego środka zapobiegawczego.

Wniosek powinien być rozpoznany przed upływem 48 godzin od chwili zatrzymania oskarżonego! Środek ten stosowany jest na okres nie dłuższy niż 3 miesiące, ale w uzasadnionych przypadkach może ulec dalszemu przedłużeniu przez sąd. Na wniosek oskarżonego przedstawiciel organów ścigania ma obowiązek wskazać mu miejsce pobytu w placówkach zapewniających miejsca noclegowe (inne niż miejsca pobytu ofiar przemocy).

PAMIĘTAJ!

OSOBOM WYKONUJĄCYM WŁADZĘ RODZIELSKĄ ORAZ SPRAWUJĄCYM OPIEKĘ LUB PIECZĘ NAD MAŁOLETNIMI ZAKAZUJE SIĘ STOSOWANIA KAR CIELESNYCH! ZAKAZ TEN WYNIKA WPROST Z ART. 96 KODEKSU RODZINNEGO I OPIEKUŃCZEGO.